

141

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OŚWIATY

z dnia 12 kwietnia 1962 r.

w sprawie kwalifikacji nauczycieli i wychowawców szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych i opiekuńczo-wychowawczych podległych Ministrowi Oświaty.

Na podstawie art. 34 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 15 lipca 1961 r. o rozwoju systemu oświaty i wychowania (Dz. U. Nr 32, poz. 160) zarządza się, co następuje:

Rozdział I

Przepisy ogólne.

§ 1. Hekroć w rozporządzeniu jest mowa:

- o szkołach bez bliższego określenia — należy przez to rozumieć szkoły i inne placówki oświatowo-wychowawcze i opiekuńczo-wychowawcze objęte ustawą z dnia 15 lipca 1961 r. o rozwoju systemu oświaty i wychowania (Dz. U. Nr 32, poz. 160),
- o nauczycielach bez bliższego określenia — należy przez to rozumieć nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników pedagogicznych wymienionych w art. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 1956 r. o prawach i obowiązkach nauczycieli (Dz. U. z 1956 r. Nr 12, poz. 63 i z 1958 r. Nr 21, poz. 93),
- o osobach, które ukończyły studia wyższe magisterskie — należy przez to rozumieć osoby, które ukończyły studia w szkole wyższej i uzyskały tytuł magistra, magistra-inżyniera, lekarza albo inny tytuł lub dyplom równorzędny,
- o osobach, które ukończyły wyższe studia zawodowe — należy przez to rozumieć osoby, które ukończyły studia w wyższej szkole zawodowej albo w szkole wyższej studia zawodowe lub studia I stopnia.

§ 2. Kwalifikacje do nauczania lub prowadzenia zajęć wychowawczych w szkole posiada osoba, która:

- 1) ma kwalifikacje naukowo-pedagogiczne określone w rozporządzeniu dla danego rodzaju szkoły,
- 2) uzyskała kwalifikacje zawodowe po odbyciu praktyki pedagogicznej w szkole — zakończonej złożeniem egzaminu kwalifikacyjnego lub pozytywną oceną kwalifikacyjną,
- 3) wykazuje właściwą postawę ideowo-moralną oraz
- 4) posiada warunki fizyczne do wykonywania pracy nauczycielskiej i wychowawczej.

§ 3. 1. Stanowiska nauczycieli w szkołach mogą zajmować osoby, które posiadają określone w rozporządzeniu dla tych szkół kwalifikacje naukowe lub naukowo-pedagogiczne i spełniają wymagania, o których mowa w § 2 pkt 3 i 4.

2. Osoby, które posiadają długoletnią praktykę zawodową nienauczycielską odpowiadającą nauczaniu przedmiotów lub prowadzonym zajęciom w szkole, a nie posiadają wymaganych kwalifikacji naukowo-pedagogicznych, mogą uzyskać zezwolenie na nauczanie lub prowadzenie zajęć wychowawczych w szkole na czas określony przez władzę szkolną.

3. Na stanowiskach nauczycieli przedmiotów teoretycznych i na stanowiskach wychowawców w szkołach nie mogą być zatrudniane osoby, które nie posiadają co najmniej wykształcenia średniego.

§ 4. 1. W uzasadnionych przypadkach Minister Oświaty może przyznać kwalifikacje do nauczania lub prowadzenia zajęć wychowawczych osobie, która nie posiada wymaganych kwalifikacji naukowo-pedagogicznych, jeżeli osoba ta

odpowiada wymaganiom określonym w § 2 pkt 3 i 4, posiada długoletnią praktykę pedagogiczną i osiąga dobre wyniki w pracy nauczycielskiej i wychowawczej.

2. Warunki wymagane przy przyznawaniu kwalifikacji na podstawie ust. 1 określi szczegółowa instrukcja.

Rozdział 2

Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne.

§ 5. 1. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do pracy w określonym rodzaju szkół posiada osoba, która zgodnie z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu ukończyła zakład kształcenia nauczycieli albo ukończyła inną szkołę i posiada wykształcenie pedagogiczne lub praktykę pedagogiczną.

2. Kwalifikacje, o których mowa w ust. 1, powinny być udowodnione dyplomami lub świadectwami stwierdzającymi ukończenie zakładu kształcenia nauczycieli lub innej szkoły.

§ 6. 1. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do prowadzenia zajęć wychowawczych w przedszkolach i innych placówkach przedszkolnych posiada osoba, która ukończyła studium nauczycielskie o kierunku wychowania przedszkolnego albo liceum pedagogiczne dla wychowawczyń przedszkoli.

2. Kwalifikacje, o których mowa w ust. 1, posiada również osoba, która:

- 1) posiada kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania w szkołach podstawowych lub średnich i ukończyła kurs z zakresu wychowania przedszkolnego albo
- 2) ukończyła co najmniej średnią szkołę ogólnokształcącą lub zawodową i kurs pedagogiczny z zakresu wychowania przedszkolnego.

§ 7. 1. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania w szkołach podstawowych posiada osoba, która ukończyła:

- 1) studia wyższe magisterskie lub zawodowe ze specjalizacją pedagogiczną albo studia wyższe magisterskie lub zawodowe bez specjalizacji pedagogicznej i studium pedagogiczne lub kurs pedagogiczny albo
- 2) studium nauczycielskie, albo
- 3) liceum pedagogiczne.

2. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania w szkołach wymienionych w ust. 1 posiada również osoba, mająca kwalifikacje do nauczania w liceach ogólnokształcących lub w szkołach zawodowych, jeżeli przedmioty, do których nauczania ona posiada kwalifikacje, występują w planie nauczania szkoły podstawowej.

3. W okresie ustalonym przez Ministra Oświaty kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania w szkołach podstawowych można uzyskać również przez ukończenie szkoły średniej ogólnokształcącej lub zawodowej i kursu pedagogicznego.

§ 8. 1. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania w liceach ogólnokształcących posiada osoba, która w zakresie specjalności odpowiadającej jednemu z przedmiotów nauczania w liceum ukończyła:

- 1) studia wyższe magisterskie ze specjalizacją pedagogiczną albo

2) studia wyższe magisterskie bez specjalizacji pedagogicznej i studium pedagogiczne lub kurs pedagogiczny.

2. Minister Oświaty ustali w drodze zarządzenia wykaz szkół wyższych i kierunków studiów, których ukończenie daje kwalifikacje naukowe do nauczania również przedmiotów nie odpowiadających głównej specjalności wymienionej w dyplomie ukończenia szkoły wyższej.

§ 9. 1. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania przedmiotów pedagogicznych, w tym również metodyki nauczania początkowego i metodyki wychowania przedszkolnego, w liceach pedagogicznych i w liceach pedagogicznych dla wychowawczyń przedszkoli posiada osoba, która ukończyła studia wyższe magisterskie w zakresie pedagogiki lub psychologii oraz odbyła co najmniej trzyletnią praktykę w szkołach podstawowych lub w przedszkolach bądź innych placówkach przedszkolnych.

2. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania w liceach pedagogicznych przedmiotów, których program obejmuje metodykę nauczania danego przedmiotu w szkole podstawowej, posiada osoba, która ma kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania tego przedmiotu w szkole średniej, a ponadto odbyła co najmniej trzyletnią praktykę pedagogiczną w szkołach ogólnokształcących, w tym co najmniej roczną w szkołach podstawowych w wymiarze nie niższym niż 12 godzin tygodniowo.

3. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania innych przedmiotów niż wymienione w ust. 1 i 2 w liceach pedagogicznych i w liceach pedagogicznych dla wychowawczyń przedszkoli posiada osoba, która ma kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania danego przedmiotu w szkole średniej i odbyła co najmniej trzyletnią praktykę pedagogiczną w szkołach podstawowych lub w szkołach średnich.

§ 10. 1. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania przedmiotów pedagogicznych w technikach przemysłowo-pedagogicznych posiada osoba, która ukończyła studia wyższe magisterskie w zakresie pedagogiki lub psychologii oraz odbyła co najmniej trzyletnią praktykę pedagogiczną w szkole zawodowej lub ogólnokształcącej.

2. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania metodyki szkolenia praktycznego z praktyką pedagogiczną posiada osoba, która ukończyła co najmniej studium nauczycielskie odpowiedniego kierunku lub posiada wykształcenie równorzędne, a ponadto odbyła co najmniej trzyletnią praktykę zawodową nienauczycielską i co najmniej dwuletnią praktykę pedagogiczną w szkołach zawodowych odpowiedniego rodzaju.

3. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania przedmiotów zawodowych w technikach przemysłowo-pedagogicznych posiada osoba, która ma kwalifikacje określone w § 14 ust. 1 i 3 lub § 15 ust. 4 i 5.

4. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania przedmiotów pomocniczych i ogólnokształcących w technikach przemysłowo-pedagogicznych posiada osoba, która ma kwalifikacje określone w § 15, ust. 1.

5. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do prowadzenia zajęć warsztatowych w technikach przemysłowo-pedagogicznych posiada osoba, która ma kwalifikacje określone w § 13 ust. 1.

§ 11. 1. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania w studiach nauczycielskich, z wyjątkiem studiów dla nauczycieli szkół zawodowych, posiada osoba, która ma te kwalifikacje do nauczania w liceach pedagogicznych lub w liceach pedagogicznych dla wychowawczyń przedszkoli, a ponadto:

1) uzyskała stopień naukowy albo

2) wykaże się autorstwem lub współautorstwem w pracach naukowych, w tym również nie publikowanych, z zakresu oświaty i wychowania, albo

3) osiąga wybitne rezultaty w pracy pedagogicznej stwierdzone przez przełożoną władzę szkolną.

2. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania przedmiotów pedagogicznych, zawodowych, ogólnokształcących, pomocniczych i zajęć warsztatowych w studiach nauczycielskich dla nauczycieli szkół zawodowych posiada osoba, która ma te kwalifikacje do nauczania w technikach przemysłowo-pedagogicznych, a ponadto odpowiada jednemu z warunków wymienionych w ust. 1 pkt 1 — 3.

3. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania metodyki nauczania przedmiotów zawodowych w studiach nauczycielskich dla nauczycieli szkół zawodowych posiada osoba, która ukończyła studia wyższe magisterskie odpowiedniej specjalności albo uzyskała świadectwo uznane przez Ministra Oświaty za równorzędne dla celów kwalifikacyjnych, a ponadto odbyła co najmniej trzyletnią praktykę pedagogiczną w zasadniczej szkole zawodowej lub w szkole przysposobienia rolniczego i odpowiada jednemu z warunków wymienionych w ust. 1 pkt 1—3.

§ 12. 1. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do prowadzenia zajęć w Państwowym Instytucie Pedagogiki Specjalnej z zakresu metodyki nauczania dzieci w szkołach specjalnych posiada osoba, która:

1) ukończyła studia wyższe magisterskie z zakresu pedagogiki specjalnej albo

2) ukończyła inne studia wyższe magisterskie i Państwowy Instytut Pedagogiki Specjalnej lub zakład równorzędny, a ponadto odbyła co najmniej trzyletnią praktykę pedagogiczną w odpowiedniej szkole specjalnej i odpowiada jednemu z warunków określonych w § 11 ust. 1 pkt 1—3.

2. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do prowadzenia zajęć w Państwowym Instytucie Pedagogiki Specjalnej z zakresu innych przedmiotów posiada osoba, która ma te kwalifikacje do nauczania w studium nauczycielskim.

§ 13. 1. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania praktycznej nauki zawodu danej specjalności w szkołach zawodowych posiada osoba, która w zakresie tej specjalności:

1) ukończyła zasadniczą szkołę zawodową lub szkołę równorzędną oraz uzyskała w danej specjalności dyplom mistrzowski i ukończyła kurs pedagogiczny albo

2) ukończyła technikum, liceum zawodowe lub szkołę zawodową równorzędną oraz odbyła co najmniej trzyletnią praktykę zawodową nienauczycielską odpowiadającą nauczanym specjalności i ukończyła kurs pedagogiczny, albo

3) posiada dyplom inżyniera odpowiadający nauczanym specjalności oraz odbyła wymagany staż pracy w zakładzie produkcyjnym i ukończyła kurs pedagogiczny, albo

4) posiada dyplom (świadectwo) ukończenia odpowiedniego zakładu kształcenia nauczycieli szkół zawodowych i odbyła co najmniej roczną praktykę zawodową nienauczycielską odpowiadającą nauczanym specjalności.

2. Kwalifikacje, o których mowa w ust. 1, posiada również osoba, która:

1) uzyskała dyplom mistrzowski w danej specjalności i ukończyła kurs pedagogiczny albo

2) ma co najmniej pięcioletnią praktykę zawodową nienauczycielską i złożyła egzamin na nauczyciela zawodu szkół zawodowych.

§ 14. 1. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania przedmiotów zawodowych w szkołach zawodowych posiada osoba, która:

1) ukończyła studia wyższe magisterskie lub zawodowe odpowiedniego kierunku lub posiada świadectwo uznane przez Ministra Oświaty za równorzędne dla celów kwalifikacyjnych,

- 2) odbyła co najmniej dwuletnią praktykę zawodową nienauczyielską, odpowiadającą nauczanym specjalności,
- 3) ukończyła studium pedagogiczne w szkole wyższej lub kurs pedagogiczny, jeżeli studia, o których mowa w pkt 1, nie obejmowały specjalizacji pedagogicznej.

2. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania przedmiotów zawodowych w zasadniczych szkołach zawodowych i szkołach przysposobienia rolniczego posiada również osoba, która:

- 1) ukończyła studium nauczycielskie odpowiedniego kierunku i odbyła praktykę zawodową nienauczyielską albo
- 2) ukończyła technikum zawodowe odpowiedniej specjalności, odbyła praktykę zawodową nienauczyielską i ukończyła kurs pedagogiczny.

3. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania w szkołach zawodowych przedmiotów zawodowych, nie objętych programem szkół wyższych lub zakładów kształcenia nauczycieli szkół zawodowych, posiada osoba, która:

- 1) ukończyła co najmniej szkołę średnią oraz złożyła egzamin w zakresie danej grupy przedmiotów,
- 2) odbyła odpowiednią praktykę zawodową nienauczyielską,
- 3) ukończyła kurs pedagogiczny.

§ 15. 1. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania przedmiotów pomocniczych i przedmiotów ogólnokształcących w szkołach zawodowych posiada osoba, która ma te kwalifikacje do nauczania w liceach ogólnokształcących.

2. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania przedmiotów pomocniczych i przedmiotów ogólnokształcących w zasadniczych szkołach zawodowych i w szkołach przysposobienia rolniczego posiada również osoba, która ukończyła studium nauczycielskie odpowiedniego kierunku.

3. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania matematyki, fizyki i chemii jako przedmiotów pomocniczych w szkołach zawodowych posiada również osoba, która ukończyła wyższą szkołę zawodową techniczną z tytułem inżyniera oraz kurs pedagogiczny.

4. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania geografii gospodarczej w szkołach zawodowych posiada również osoba, która ukończyła studia wyższe magisterskie lub zawodowe ekonomiczne oraz kurs pedagogiczny.

5. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania towaroznawstwa w szkołach zawodowych posiada również osoba, która ukończyła studia wyższe magisterskie lub zawodowe chemiczne lub ekonomiczne ze specjalizacją towaroznawstwa, a ponadto kurs pedagogiczny.

6. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania przedmiotów pomocniczych i przedmiotów ogólnokształcących w zasadniczych szkołach zawodowych specjalnych dla umysłowo upośledzonych i głuchych posiada osoba, która posiada te kwalifikacje do nauczania w szkołach podstawowych specjalnych dla wymienionych kategorii dzieci.

§ 16. 1. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania w szkołach specjalnych: podstawowych, zawodowych i liceach ogólnokształcących — posiada osoba mająca odpowiednie kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania w tych szkołach, a ponadto ukończyła Państwowy Instytut Pedagogiki Specjalnej lub studium nauczycielskie o kierunku pedagogiki specjalnej albo inne studia specjalne uznane przez Ministra Oświaty za równorzędne dla celów kwalifikacyjnych.

2. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do prowadzenia zajęć wychowawczych w przedszkolach specjalnych posiada osoba, która:

- 1) ma kwalifikacje określone w § 6 i ponadto ukończyła Instytut Pedagogiki Specjalnej lub studium nauczycielskie o kierunku pedagogiki specjalnej albo inne studia specjalne uznane przez Ministra Oświaty za równorzędne dla celów kwalifikacyjnych albo
- 2) ma kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania w specjalnych szkołach podstawowych lub liceach ogólnokształcących i ukończyła kurs z zakresu wychowania przedszkolnego.

§ 17. 1. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do prowadzenia zajęć wychowawczych w domach dziecka, w internatach, w domach wczasów dziecięcych, w pogotowiu opiekuńczym dla młodzieży i dzieci powyżej 3 lat posiada osoba, która ukończyła co najmniej studium nauczycielskie o kierunku opieki nad dzieckiem.

2. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do prowadzenia zajęć wychowawczych w placówkach wymienionych w ust. 1 posiada również osoba, która:

- 1) ma kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania w szkołach podstawowych lub średnich i ukończyła kurs z zakresu opieki nad dzieckiem albo
- 2) ukończyła szkołę średnią i roczne studium kształcenia wychowawców placówek wymienionych w ust. 1, albo
- 3) ukończyła szkołę średnią i złożyła egzamin pedagogiczny dla wychowawców.

3. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do prowadzenia zajęć wychowawczych w internatach posiada również osoba, która ma te kwalifikacje do nauczania w szkole, przy której prowadzony jest internat.

4. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do prowadzenia zajęć wychowawczych w domach dziecka z grupą dzieci w wieku od 3 do 6 lat posiada również osoba, która ma kwalifikacje określone w § 6.

5. Osoba, która posiada kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do prowadzenia zajęć wychowawczych w placówkach wymienionych w § 18, posiada również kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do prowadzenia zajęć wychowawczych w placówkach wymienionych w ust. 1.

§ 18. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do prowadzenia zajęć w placówkach wychowawczo-opiekuńczych specjalnych posiada osoba, która:

- 1) ukończyła studia odpowiedniego kierunku w jednym z następujących zakładów:
 - a) w Państwowym Instytucie Pedagogiki Specjalnej,
 - b) w studium nauczycielskim o kierunku pedagogiki specjalnej,
 - c) w Rocznym Studium dla Wychowawców Placówek Wychowawczo-Opiekuńczych Specjalnych przy Państwowym Instytucie Pedagogiki Specjalnej lub w rocznym Studium Kształcenia Wychowawców Placówek Wychowawczo-Opiekuńczych Specjalnych albo
- 2) posiada co najmniej średnie wykształcenie: pedagogiczne, ogólnokształcące lub zawodowe oraz złożyła egzamin pedagogiczny na wychowawcę specjalnych, określonego typu placówek wychowawczo-opiekuńczych.

§ 19. 1. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do prowadzenia zajęć w placówkach wychowania pozaszkolnego i zajęć pozalekcyjnych w szkołach w zakresie swojej specjalności posiada osoba, która:

- 1) ma kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania w liceach ogólnokształcących lub w szkołach zawodowych albo
- 2) ukończyła studium nauczycielskie o kierunku wychowania pozaszkolnego i pozalekcyjnego, albo
- 3) ukończyła co najmniej średnią szkołę techniczną, rolniczą, artystyczną lub wychowania fizycznego, a ponadto kurs pedagogiczny, albo

4) ukończyła studium nauczycielskie lub liceum pedagogiczne i kurs z zakresu obranej specjalności.

2. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do prowadzenia zajęć wychowawczych w ogrodach jordanowskich, placach gier i zabaw posiada również osoba, która ma kwalifikacje określone w § 6.

3. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do prowadzenia w szkołach kółek przedmiotowych w danej specjalności posiada osoba, która ma kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania tej specjalności w szkole, w której prowadzona są te kółka.

4. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do prowadzenia zajęć wychowawczych w świetlicach posiada również osoba, która ma kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania w szkole, w której prowadzona jest świetlica.

§ 20. 1. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania przysposobienia wojskowego w szkołach średnich posiada osoba, która:

1) ukończyła studia wyższe magisterskie lub zawodowe albo posiada kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania w szkołach średnich, a ponadto posiada stopień wojskowy co najmniej podoficera-podchorążego rezerwy, a jeżeli jest kobietą, gdy ma ukończone studium wojskowe szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej albo innej szkoły, w której stosownie do obowiązujących przepisów zarządziło prowadzenie wojskowego szkolenia osób kształcących się w tej szkole, bądź ukończyła inny kurs określony specjalnymi przepisami i uprawniający do nauczania tego przedmiotu albo

2) posiada świadectwo ukończenia szkoły średniej ogólnokształcącej lub zawodowej i stopień wojskowy oficera.

2. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania przysposobienia wojskowego w studiach nauczycielskich posiada osoba, która:

1) ukończyła studia wyższe magisterskie lub zawodowe albo posiada kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania w szkołach średnich, a ponadto posiada stopień wojskowy oficera, bądź

2) posiada kwalifikacje określone w ust. 1 pkt 2.

§ 21. 1. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do prowadzenia zajęć bibliotekarskich w szkołach posiada osoba, która ma kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania w danej szkole, odbyła co najmniej roczną praktykę bibliotekarską, a ponadto:

1) ukończyła co najmniej 6-tygodniowy kurs bibliotekarski albo

2) złożyła egzamin według ustalonych wymagań.

2. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do prowadzenia zajęć bibliotekarskich w szkole podstawowej, w zakładzie wychowawczym, w placówce wychowania pozaszkolnego posiada również osoba, która ukończyła liceum bibliotekarskie lub wydział bibliotekarski w studium kulturalno-oświatowym i bibliotekarskim, a ponadto złożyła egzamin według ustalonych wymagań.

3. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do prowadzenia zajęć bibliotekarskich w pedagogicznej bibliotece wojewódzkiej i powiatowej posiada osoba, która ma te kwalifikacje do prowadzenia zajęć bibliotekarskich w szkole średniej.

4. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do prowadzenia zajęć bibliotekarskich w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych oraz w pedagogicznych bibliotekach wojewódzkich i powiatowych posiada również osoba, która ukończyła studia wyższe magisterskie lub zawodowe z zakresu bibliotekoznawstwa lub studia ze specjalnością bibliotekarską i odbyła kurs pedagogiczny.

§ 22. 1. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania przedmiotów artystycznych lub do prowadzenia zajęć artystycznych w szkołach posiada osoba, która ukończyła

wyższą szkołę artystyczną, odpowiadającą danemu przedmiotowi artystycznemu lub zajęciom artystycznym:

1) w zakresie kierunku pedagogicznego albo

2) w zakresie innego kierunku niż wymieniony w pkt 1 oraz studium pedagogiczne w szkole wyższej albo ukończyła kurs pedagogiczny lub złożyła odpowiedni egzamin pedagogiczny.

2. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania przedmiotów artystycznych lub do prowadzenia zajęć artystycznych w szkołach, o których mowa w §§ 6, 7, 14 ust. 2, 16, 17, 18 i 19, posiada również osoba, która:

1) ukończyła studium nauczycielskie z zakresu odpowiadającego danej grupie przedmiotów lub zajęć artystycznych w tych szkołach i placówkach,

2) ukończyła szkołę artystyczną II stopnia w zakresie kierunku pedagogicznego albo

3) ukończyła szkołę artystyczną II stopnia w zakresie innego kierunku niż określony w pkt 2 oraz kurs pedagogiczny lub złożyła odpowiedni egzamin pedagogiczny.

3. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania przedmiotów artystycznych lub do prowadzenia zajęć artystycznych w przedszkolach i w szkołach podstawowych posiada również osoba, która ma kwalifikacje określone w § 6 lub § 7, pod warunkiem ukończenia z wynikiem pozytywnym kursu specjalistycznego z zakresu danego przedmiotu artystycznego lub zajęć artystycznych. Warunek powyższy nie dotyczy absolwentów liceów pedagogicznych i studiów nauczycielskich.

§ 23. 1. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania zajęć technicznych i pracy ręcznej w szkołach podstawowych posiada osoba, która ukończyła studium nauczycielskie odpowiedniego kierunku lub liceum pedagogiczne albo co najmniej średnią szkołę techniczną i kurs pedagogiczny.

2. Kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania zajęć technicznych i pracy ręcznej w szkołach średnich posiada osoba, która:

1) ukończyła odpowiedni kierunek studiów wyższej szkoły pedagogicznej albo studia wyższe magisterskie lub zawodowe techniczne i kurs pedagogiczny, albo

2) ukończyła Państwowy Instytut Robót Ręcznych, wyższy kurs nauczycielski z zakresu pracy ręcznej lub studium nauczycielskie odpowiedniego kierunku, a ponadto:

a) posiada co najmniej pięcioletnią praktykę w zawodzie nauczycielskim, w tym dwuletnią w szkole średniej, oraz

b) złożyła określony oddzielnymi przepisami egzamin na nauczyciela zajęć technicznych i pracy ręcznej w szkołach średnich.

§ 24. Osoba posiadająca tytuł naukowy profesora zwyczajnego, profesora nadzwyczajnego lub docenta posiada w zakresie swojej specjalności kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania w szkołach średnich i w studiach nauczycielskich.

§ 25. Osoba, która posiada kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania w szkołach, posiada również kwalifikacje naukowo-pedagogiczne do nauczania i prowadzenia zajęć na kursach, uniwersytetach powszechnych, robotniczych i ludowych oraz w innych placówkach oświaty dorosłych odpowiedniego rodzaju i stopnia.

§ 26. 1. Świadectwa (dyplomy) z ukończenia szkół zagranicznych są dla oceny kwalifikacji naukowo-pedagogicznych równorzędne ze świadectwami (dyplomami) z ukończenia szkół odpowiedniego rodzaju i stopnia w Polsce na warunkach określonych w przepisach szczególnych.

2. Minister Oświaty może dla celów kwalifikacyjnych uznać świadectwo (dyplom) z ukończenia szkoły zagranicz-

nej za równorzędne ze świadectwem (dyplomem) z ukończenia szkoły określonego rodzaju i stopnia w Polsce, choćby nie odpowiadało ono warunkom określonym w przepisach, o których mowa w ust. 1.

§ 27. Organizację, czas trwania oraz programy kursów, egzaminów i praktyk, od których ukończenia lub złożenia uzależnione jest uzyskanie kwalifikacji naukowo-pedagogicznych, określa Minister Oświaty.

Rozdział 3

Kwalifikacje zawodowe.

§ 28. 1. Kwalifikacje zawodowe do nauczania lub prowadzenia zajęć wychowawczych w szkole posiada osoba, która po uzyskaniu kwalifikacji naukowo-pedagogicznych dla danego rodzaju szkoły odbyła w takiej szkole co najmniej dwuletnią ciągłą praktykę pedagogiczną w wymiarze nie niższym niż połowa obowiązkowego wymiaru godzin nauczania, zakończoną złożeniem z wynikiem pomyślnym egzaminu kwalifikacyjnego, a w szkołach, w których nie wprowadzono tego egzaminu — otrzymała pozytywną ocenę kwalifikacyjną.

2. Nauczyciele szkół, w których wprowadzono egzamin kwalifikacyjny, obowiązani są poddać się temu egzaminowi w okresie pierwszych pięciu lat pracy nauczycielskiej lub wychowawczej. Egzamin kwalifikacyjny w tym okresie można składać dwa razy. Do egzaminu kwalifikacyjnego po raz pierwszy można przystąpić po 2 latach praktyki, o której mowa w ust. 1. Okres między pierwszym a drugim egzaminem nie może być krótszy niż rok.

3. Egzamin kwalifikacyjny przeprowadza komisja, w skład której wchodzi również przedstawiciel Związku Nauczycielstwa Polskiego.

4. Komisję egzaminacyjną powołuje:

- 1) Minister Oświaty — dla nauczycieli studiów nauczycielskich,
- 2) kuratorium okręgu szkolnego — dla nauczycieli szkół średnich oraz szkół bezpośrednio podległych kuratorium,
- 3) wydział oświaty i kultury — dla nauczycieli innych szkół bezpośrednio podległych temu wydziałowi.

5. Nauczyciel zatrudniony w szkole, w której wprowadzono egzamin kwalifikacyjny, może być zwolniony z obowiązku składania tego egzaminu, jeżeli w okresie praktyki pedagogicznej osiąga co najmniej dobre wyniki nauczania i wychowania.

6. W szkołach, w których nie wprowadzono egzaminu kwalifikacyjnego, oceny kwalifikacyjnej dokonuje się nie wcześniej niż po upływie 2 i nie później niż przed upływem 4 lat praktyki. W razie negatywnego wyniku tej oceny należy przed upływem pięcioletniego okresu pracy nauczyciela dokonać ponownej oceny pracy nauczyciela nie wcześniej niż po upływie jednego roku od poprzedniej oceny.

7. Minister Oświaty określa:

- 1) szkoły, w których obowiązywać będzie egzamin kwalifikacyjny, oraz termin jego wprowadzenia,
- 2) przypadki, w których kwalifikacje zawodowe uzyskane w jednym rodzaju szkół będą wystarczające również w innych rodzajach szkół,
- 3) szczegółowy program i sposób przeprowadzania egzaminu kwalifikacyjnego i ustalania oceny kwalifikacyjnej, skład komisji egzaminacyjnej oraz tryb postępowania przy zwalnianiu z obowiązku składania tego egzaminu.

§ 29. 1. Nauczyciel, który w terminie określonym w § 28 ust. 2 nie przystąpił do egzaminu kwalifikacyjnego albo złożył ten egzamin po raz drugi z wynikiem niedosta-

tecznym, powinien być zwolniony z pracy nauczycielskiej lub wychowawczej.

2. Przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio do nauczycieli, którzy otrzymali dwukrotnie ujemną ocenę kwalifikacyjną (§ 28 ust. 6).

Rozdział 4

Kwalifikacje ideowo-moralne.

§ 30. 1. Kwalifikacje ideowo-moralne do pracy pedagogicznej w szkole posiada osoba, która:

- 1) odznacza się wysokim poziomem ideowo-moralnym niezbędnym dla zapewnienia socjalistycznego nauczania i wychowania oraz prawidłowego wykonania przez nią innych zadań wynikających z przepisów art. 1 ustawy o rozwoju systemu oświaty i wychowania i z przepisów art. 3 ustawy o prawach i obowiązkach nauczycieli,
- 2) wykazuje właściwy stosunek do młodzieży i zamiłowanie do pracy pedagogicznej oraz
- 3) nie utraciła z mocy wyroku sądowego praw publicznych i obywatelskich praw honorowych albo prawa wykonywania zawodu oraz nie była karana dyscyplinarnie karą zwolnienia lub wydalenia ze służby państwowej i nie popełniła innego czynu uznanego przez władzę szkolną za sprzeczny z godnością nauczyciela i wychowawcy.

2. Organ do spraw oświaty prezydium właściwej rady narodowej obowiązany jest sprawdzić kwalifikacje ideowo-moralne kandydata na nauczyciela lub wychowawcę w sposób określony odrębną instrukcją. Jeżeli kandydat na nauczyciela lub wychowawcę ma być zatrudniony w służbie nauczycielskiej lub wychowawczej przed upływem 3 miesięcy od ukończenia zakładu kształcenia nauczycieli, wówczas świadectwo lub dyplom ukończenia tego zakładu powinny być uznane za dowód posiadania kwalifikacji moralno-ideowych.

Rozdział 5

Kwalifikacje fizyczne.

§ 31. Kwalifikacje fizyczne do wykonywania służby nauczycielskiej i wychowawczej posiada osoba, która przed wstąpieniem do służby przedstawi zaświadczenie zakładu społecznego służby zdrowia, stwierdzające brak schorzeń, które by uniemożliwiały jej prawidłowe wykonywanie pracy nauczycielskiej i wychowawczej.

Rozdział 6

Dyplomy kwalifikacyjne.

§ 32. 1. Nauczyciele posiadający określone rozporządzeniem kwalifikacje naukowo-pedagogiczne, zawodowe, ideowo-moralne i fizyczne otrzymują dyplom kwalifikacyjny.

2. Dyplom kwalifikacyjny wydaje organ uprawniony w myśl § 28 ust. 4 do powoływania komisji egzaminacyjnych dla nauczycieli poszczególnych rodzajów szkół.

3. Dyplomy kwalifikacyjne dla nauczycieli, o których mowa w § 4, wydaje Minister Oświaty.

§ 33. 1. Dyplom kwalifikacyjny powinien być wręczony nauczycielowi w okresie 2 miesięcy po złożeniu przez niego z wynikiem pomyślnym egzaminu kwalifikacyjnego lub po uzyskaniu pozytywnej oceny kwalifikacyjnej z odbytej praktyki pedagogicznej.

2. Dyplom kwalifikacyjny przy równoczesnym istnieniu innych warunków określonych w art. 6 ustawy o prawach i obowiązkach nauczycieli stanowi podstawę do mianowania nauczyciela.

Rozdział 7

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 34 1. Osoby pozostające w służbie nauczycielskiej lub wychowawczej albo w administracji szkolnej w dniu wejścia w życie rozporządzenia, które uzyskały kwalifikacje zawodowe do nauczania lub prowadzenia innych zajęć dydaktycznych w szkołach na podstawie obowiązujących dotychczas przepisów, uważa się za posiadające kwalifikacje naukowo-pedagogiczne i zawodowe.

2. Osoby nie pozostające w służbie nauczycielskiej lub wychowawczej albo w administracji szkolnej w dniu wejścia w życie rozporządzenia, które uzyskały kwalifikacje zawodowe do nauczania lub prowadzenia innych zajęć dydaktycznych w szkołach na podstawie obowiązujących dotychczas przepisów, uważa się za posiadające kwalifikacje naukowo-pedagogiczne i zawodowe, jeżeli mają ustalone w rozporządzeniu kwalifikacje naukowo-pedagogiczne dla danego rodzaju szkoły.

3. Osoby pozostające w służbie nauczycielskiej lub wychowawczej albo w administracji szkolnej w dniu wejścia

w życie rozporządzenia, które ukończyły studia wyższe I stopnia odpowiadające przedmiotom nauczania w szkołach średnich lub studiach nauczycielskich, uważa się za posiadające kwalifikacje do nauczania w tych szkołach i studiach nauczycielskich.

4. Osoby zatrudnione w dniu wejścia w życie rozporządzenia na stanowiskach nauczycieli przedmiotów teoretycznych lub na stanowiskach wychowawców, które nie posiadają wykształcenia co najmniej średniego ogólnokształcącego lub zawodowego, mogą zajmować te stanowiska nie dłużej niż do dnia 31 sierpnia 1965 r., chyba że do tego terminu uzyskają wymagane rozporządzeniem kwalifikacje naukowo-pedagogiczne lub zostaną im przyznane kwalifikacje na podstawie § 4 rozporządzenia. Przepis ten nie dotyczy osób wymienionych w ust. 1.

§ 35. Wzory zaświadczeń oraz dyplomów, o których mowa w §§ 31 i 32, ustali Minister Oświaty.

§ 36. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Oświaty: *W. Tułodziecki*